

'Mistige morgen, schone dag'

Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 6 oktober 2007

Vogelbescherming
NEDERLAND

BirdLife
EuroBirdwatch 07

Gert Ottens

Inhoud:	pag.
Inleiding	3
1. De Euro Birdwatch van 2007	4
1.1 BirdLife International	4
1.2 Trektellen.nl	5
2. 'Methodiek' en opzet van de Euro Birdwatch	6
3. De voorbereidingen	6
4. Deelnemende vogelwerkgroepen	6
5. Achter de schermen	7
6. De trek	8
6.1. Het weer	8
6.2. Samenvatting getelde aantallen	10
6.3. De Top 10 van 2007 nader bekeken	11
6.4. Vergelijking met trektellen.nl	14
6.5. Opvallende gebeurtenissen	15
7. De birdwatch in overig Europa	18
8. Persaandacht	18
9. Discussie	19
10. Literatuur	19
Dankwoord	20
Bijlage: totalen per soort	22

Foto omslag: Wijkende mist: Vogelwerkgroep IVN- Lunteren/Barneveld in actie (Foto: Daan Kuiper)

Inleiding

Op zaterdag 6 oktober 2007 vond weer een Euro Birdwatch plaats. BirdLife International organiseert dit evenement jaarlijks met als belangrijkste doel vogels onder de aandacht te brengen en daarmee interesse kweken voor vogels in het algemeen, en de internationale bescherming van vogels in het bijzonder. Dit verslag zal het verloop van die dag uit de doeken doen, waarbij de nadruk op de Nederlandse activiteiten ligt.

De Zwitserse BirdLife-partner SVS nam de coördinatie van deze editie van de birdwatch in Europa voor haar rekening en zoals gebruikelijk was de organisatie in Nederland in handen van Vogelbescherming Nederland.

Voor het eerst in drie jaargangen werkte het weer, een bepalende factor in het slagen van de dag, goed mee. Afgezien van een hardnekkige mist plaatselijk in het noorden en oosten van het land waren de omstandigheden heel goed te noemen. De titel van dit verslag is dan ook geïnspireerd op het weerbeeld van de dag.

We mogen spreken van een succesvol evenement. Sinds de eerste birdwatch in 1989 werden alleen in 2004 meer vogels geteld door een groot aantal vogelwerkgroepen. Daarnaast deden er veel veel werkgroepen mee die vele tellingen organiseerden. Ook over belangstelling vanuit de (regionale) media hadden we niet te klagen.

Wederom hebben we veel foto's ontvangen van tellers en telposten. Een aantal van de meest sfeervolle of leukste foto's zijn in dit verslag gebruikt. Hopelijk geeft dit verslag hiermee een goed beeld van de Euro Birdwatch 2007, zoals de mensen in het veld deze hebben beleefd.

Gert Ottens
Medewerker vrijwilligers en vogelwerkgroepen
Vogelbescherming Nederland

Zeist, februari 2008

1 De Euro Birdwatch van 2007

Sinds 1993 organiseert BirdLife International jaarlijks een Euro- dan wel World Birdwatch. Wanneer er tevens een World Bird Festival wordt georganiseerd (zoals dat in 2006 het geval was) dan is er (ook in Europa) sprake van een World Birdwatch. Zo niet, dan vindt alleen in Europa de Euro Birdwatch plaats, zoals de afgelopen editie.

Het doel van dit evenement is wereldwijd aandacht te schenken aan vogels en hun leefgebieden. Hierdoor ontstaat meer draagvlak voor beschermingsactiviteiten in de verschillende landen, doordat vogels en hun bescherming weer eens voor het voetlicht worden gebracht. Ook kan dit evenement ertoe bijdragen dat meer mensen geïnteresseerd raken in vogels, want het is natuurlijk een leuke 'happening'. In Nederland wordt dit evenement georganiseerd door Vogelbescherming Nederland. In 2007 was de Europese coördinatie van de Euro Birdwatch in handen van onze Zwitserse BirdLife-partner Schweizer Vogelschutz (SVS).

De Euro Birdwatch is een uitstekende gelegenheid om het belang van Nederland voor trek- en wintervogels nog eens te belichten (bijvoorbeeld in de pers). Bijkomend resultaat is dat het belang van tellingen (meten = weten) voor de bescherming van vogels onder de aandacht wordt gebracht.

1.1 BirdLife International

BirdLife International is een wereldwijd netwerk van nationale vogel- en natuurbeschermingsorganisaties, en werd opgericht in 1994. BirdLife International richt zich op de bescherming van vogels en hun leefgebieden en daarmee op het behoud van de biodiversiteit op aarde. Zij werkt daarbij samen met lokale organisaties waarbij duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen leidraad is. BirdLife International heeft momenteel 67 nationale Partners en is wereldwijd actief in 105 landen, met in totaal 2,5 miljoen leden en 10 miljoen 'supporters'. Deze nationale Partners vormen de kern van het BirdLife netwerk. Het gezamenlijke werk van de Partners wordt gecoördineerd door een Secretariaat in Groot-Brittannië en regionale kantoren in Europa, Amerika, het Pacifisch Gebied, Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

Noodzaak tot samenwerken

Veel vogels zijn trekvogels. Zij verblijven maar een deel van het jaar in ons land. Het beschermen van deze vogels in Nederland is minder effectief als zij buiten ons land worden bedreigd. Bovendien wordt steeds meer internationale en Europese wet- en regelgeving opgesteld. Hiervan kunnen vogels in Nederland profiteren. Ook heeft ieder land de verplichting het behoud van de wereldwijde biodiversiteit serieus te nemen. BirdLife International biedt hiervoor een goed platform. BirdLife's wereldwijde netwerk van Partners en via hen van vrijwilligers en lokale groepen spelen een grote rol bij een veelheid aan beschermingsactiviteiten.

Met uitsterven bedreigd

Van de bijna 10.000 vogelsoorten op aarde worden er 1.186 met uitsterven bedreigd. Daarnaast gaan er nog eens 5.000 soorten beduidend in aantal achteruit. Alarmerende cijfers die vragen om een strategische aanpak. Deze (met uitsterven) bedreigde vogelsoorten vormen mede de leidraad voor de prioriteiten in het werk van BirdLife International en haar Partners: Voor de met uitsterven bedreigde vogelsoorten, die snel hulp behoeven, vormen speciale actieplannen de basis. Voor de overige soorten, waarvoor nog tijd is voor een meer geïntegreerde aanpak, worden de belangrijkste leefgebieden. Tevens wordt geprobeerd soorten die het nu nog goed doen, niet in de gevarezone terecht te laten komen.

1.2. Trektellen.nl

Voor wie meer wil weten over recente vogeltrekgegevens in Nederland, kan de website www.trektellen.nl van harte worden aangeraden. Vele tel- en vogelwerkgroepen zijn al bij deze site aangesloten, waardoor het tellen van vogeltrek de laatste jaren weer een nieuwe impuls heeft gekregen.

Trektellen is op dit moment namelijk populairder dan ooit. Op de kop af 100 telposten waren afgelopen najaar al actief en hebben hun gegevens ingevoerd op www.trektellen.nl. En dat aantal groeit nog jaarlijks. De database op [trektellen.nl](http://www.trektellen.nl) bevat inmiddels 93.000 teluren en gegevens van ruim 60 miljoen vogels! Tegelijk is de inspanning om het hele systeem draaiende te houden enorm toegenomen en kraakt de database bijna uit z'n voegen. In de afgelopen winter is daarom met SOVON Vogelonderzoek Nederland gesproken over mogelijkheden tot samenwerking. SOVON was eerder betrokken bij de coördinatie van trektellingen die door de Landelijke Werkgroep Vogeltrekten (LWVT) werden georganiseerd, en die aan de basis stonden van het boek 'Vogeltrek over Nederland' (LWVT & SOVON 2002). SOVON heeft bovendien veel kennis in huis op het gebied van databases en online-invoersystemen. De verwachting is dan ook dat met deze samenwerking zowel de continuïteit van [trektellen.nl](http://www.trektellen.nl) gewaarborgd is, als dat het geheel naar een hoger plan getild kan worden (zoals het vergroten van de toegankelijkheid van gegevens voor allerlei analyses en bewerkingen). Verheugend is dat ook de Club van Zeetrekwaarnemers (Nederlandse Zeevogelgroep) gaat meedoen. Landtrek en zeetrek komen daarmee in één invoersysteem en in één database samen.

Kern van [trektellen.nl](http://www.trektellen.nl) is (en blijft) het online invoeren van trekstelgegevens en het snel beschikbaar maken van telresultaten via internet. De komende tijd zal het systeem vooral gebruiksvriendelijker gemaakt worden, en meer resultaten te bieden dan tot nu toe het geval is. Zo zullen tools ontwikkeld worden zodat iedere telpost de eigen gegevens kan analyseren; denk bijvoorbeeld aan bepalen van eerste en laatste datum in het seizoen, berekenen mediane doortrekdatum, etc. De resultaten van deze bewerkingen kunnen vervolgens worden opgehaald in bijv. een excel-tabel om er zelf grafiekjes van te maken.

De hoop is daarmee dat deze bewerkingen van de eigen telpostgegevens ook verder zullen bijdragen aan het enthousiasme voor het trektellen en de eigen inzichten in het fenomeen vogeltrek zullen vergroten. Tegelijk wil men de toegankelijkheid van de database voor analyses vergroten, zodat op landelijke en regionale schaal bijv. bewerkingen mogelijk worden om veranderingen in doortrekpatronen in kaart te brengen (een dergelijk project is momenteel in samenwerking met de natuurkalender in voorbereiding). Daarnaast zal worden geprobeerd in de tellingen meer standaardisatie aan te brengen – niet zozeer door middel van hele strakke regels wat 'wel en niet geteld mag worden' - maar vooral door goed te documenteren *hoe* er op de telpost wordt geteld. Vooral voor beginnende trektellers zal bovendien (samen met de Belgische collega's van Natuurpunt) een handleiding worden ontwikkeld die ingaat op de praktische aspecten rond het uitvoeren van trektellingen.

Rest nog te vermelden dat de samenwerking tussen [trektellen.nl](http://www.trektellen.nl) (en daarmee SOVON) en Vogelbescherming Nederland, als het gaat om de birdwatch, ook de komende jaren verder zal gaan.

2 'Methodiek' en opzet van de Euro Birdwatch

De methodiek was in 2007 niet anders dan tijdens de voorgaande drie jaargangen: de deelnemende vogelwerkgroepen waren vrij om te tellen waar en hoelang ze wilden. Hiervoor kon men kiezen uit trektellingen, gebiedstellingen (telling van alle vogels *in* een bepaald gebied) of excursies.

Het is hiermee een laagdrempelig evenement, dat voor iedere vogelwerkgroep, of andere belangstellenden, toegankelijk is. En dat is meteen ook één van de doelen van de Euro Birdwatch: een evenement organiseren waaraan alle vogel,- en/of natuurliefhebbers kunnen meedoen.

Doordat de verschillende deelnemers vaak op verschillende manieren hebben geteld is het waarschijnlijk niet helemaal wetenschappelijk verantwoord, maar geeft het toch een interessant doorkijkje naar het fenomeen 'vogeltrek' in Nederland, waarvan in Hoofdstuk 6 enkele resultaten worden gepresenteerd.

3 De voorbereidingen

In juni ontvingen alle vogelwerkgroepen van Nederland een eerste aankondigingsbrief voor de Euro Birdwatch 2007, later gevolgd door een brief met aanmeldingsformulier. In eerste instantie liep het niet storm met de aanmeldingen, maar al gauw bleek dat het aantal aanmeldingen op het zelfde niveau zou eindigen als in 2007. Ondanks de inzendtermijn tot 1 september kwamen zelfs tot op de dag van de birdwatch zelf nog aanmeldingen binnen. De meeste vogelwerkgroepen doen al sinds jaar en dag mee, maar ook mogen we ieder jaar 'nieuwkomers' verwelkomen. Met bijna 300 vogelwerkgroepen kunnen we dan nog wel even vooruit, maar daarover later meer. Evenals vorig jaar werden de telposten aangesloten bij trektellen.nl benaderd om weer mee te doen. Afgezien van de overlap die er is tussen sommige vogelwerkgroepen en deze telposten, betekende dit dat er nog 39 telposten 'extra' meededen.

Tot slot kregen de deelnemende vogelwerkgroepen en telposten in september een brief met daarbij meer informatie over het evenement, telformulieren en een voorbeeld persbericht. Veel van de correspondentie verliep per e-mail. Vanuit praktisch oogpunt is het makkelijker om dit vanaf de volgende keer zoveel mogelijk digitaal te blijven doen.

Op de website van Vogelbescherming Nederland was vanaf half september een overzicht te zien van de deelnemende vogelwerkgroepen en hun activiteiten, in de vorm van een kaart waarbij per provincie kon worden 'doorgelinkt' naar een andere pagina met informatie over de tellingen.

4 Deelnemende vogelwerkgroepen

In totaal hebben 105 vogelwerkgroepen meegedaan, iets minder dan in 2006 (108). Deze vogelwerkgroepen organiseerden samen 110 tellingen. Wanneer we daarbij de 39 telposten optellen die hun gegevens aan trektellen.nl leveren komen we op het zeer respectabele aantal van 149 tellingen, (bijna) evenveel als in 2006. Voor een complete lijst van deze werkgroepen (en telgroepen) zie pagina 20.

Leuk (en bovendien interessant) is het om te zien dat verschillende vogelwerkgroepen meerdere telposten organiseren, soms ook samen met andere werkgroepen in de regio. Zo hadden zes Brabantse vogelwerkgroepen samen voor de vierde keer acht telposten ingericht op een lijn van Koningshoeven tot Oisterwijk (Busink 2007). De Vogelwacht Limburg deed deze keer mee met zes telposten langs de Grensmaas. De Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard had de beschikking over vier telposten, terwijl verscheidene werkgroepen twee tellingen uitvoerden. Voorbeelden hiervan zijn de Vogelwerkgroep Arnhem, Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen, Vogelwerkgroep De Steltkluut en Vogelwerkgroep Ut Vuggelke. Ook verscheen er in vele vogelwerkgroep-tijdschriften vaak een leuk artikel over de plaatselijke resultaten van de birdwatch.

De Vereniging tot Bescherming van Weidevogels (Weerselo, OV) op Schiermonnikoog (Foto: Wim Weijering).

5 Achter de schermen

Zo goed als alle deelnemende vogelwerkgroepen werden gedurende de dag gebeld vanuit het kantoor van Vogelbescherming Nederland in Zeist.

Hierbij werden natuurlijk de aantallen getelde vogels en soorten genoteerd, maar ook zaken als bijzondere waarnemingen en leuke anekdotes. Van ongeveer 11 tot 18 uur stonden onze telefoons roodgloeiend want er werden door negen collega's (zie ook pag. 21) honderden telefoontjes gepleegd. Helaas hebben we niet alle mensen telefonisch kunnen bereiken in het veld. Mede daardoor kwamen van verschillende telposten ook per e-mail de resultaten binnen. Men zou kunnen beargumenteren dat de meeste getallen digitaal aangeleverd kunnen worden, maar we vinden het veel te leuk om rechtstreeks in contact te staan met het veld. Dit deel van de opzet zal waarschijnlijk dus niet gauw veranderen.

Alle doorgebeld en –gemailde aantallen werden meteen ingevoerd in een database. Die vormt dan weer een onuitputtelijke bron van informatie voor dit verslag.

De Nederlandse resultaten werden nog diezelfde dag doorgegeven aan de coördinerende BirdLife-partner in Zwitserland, die de gegevens uit Europa verzamelde. Van deze Europese gegevens werd een verslag voor de pers gemaakt. Ook de Nederlandse pers werd meteen bestookt met de eerste resultaten (zie hoofdstuk 8).

6 De trek

In dit hoofdstuk zal het ornithologische deel van de Euro Birdwatch 2007 worden besproken, aan de hand van de getelde aantallen. Want hoewel het een evenement is waarbij het meedoen belangrijker is dan het resultaat, is het in feite een soort simultaantelling. Daardoor geven de getelde aantallen en vastgestelde soorten een goed beeld van een gemiddelde vogeltrekdag in het najaar, in Nederland. Ook bevestigt het nog eens het feit dat Nederland een belangrijke schakel is op een internationale trekbaan, de zogenaamde 'East Atlantic Flyway' van Noordelijk Europa tot ver in Afrika.

6.1 Het weer

In tegenstelling tot de voorgaande twee jaren, mochten we niet klagen over het weer. Althans landelijk gezien. Een hardnekkige mist speelde tellingen in delen van het noorden en oosten danig parten. Deels zijn hierdoor zelfs tellingen in de soep gelopen.

'Tellen' in de mist. Telpost Lemelerberg, Overijssel (Foto: Gerbrand Groen).

De mist werd namelijk ruimschoots goedgehaakt door de vele telposten elders die baadden in de zon. Strakblauwe lichten zijn echter geen garantie voor 'beukende' trek. Op veel telposten vlogen de vogels heel hoog over waardoor waarschijnlijk een (onbekend, maar wellicht groot) aantal vogels over het hoofd is gezien. Dat, de mist, en het feit dat de voorgaande week ook al aardig weer had gebracht, was de reden dat de aantallen van het meest recente topjaar (2004) niet werden gehaald.

Zonnige omstandigheden op telpost Corversbos, 's Graveland (Foto: Paul Voorhaar).

Er waaide (al dagenlang) een zwakke tot matige oostenwind, die voor een aantal soorten bepalend was in hun voorkomen. Daarom zullen deze omstandigheden in dit verslag vaker de revue passeren, vooral bij de soortbesprekingen.

Vogelwerkgroep De Steltkluut, telpost Margarethapolder aan de Westerschelde (Foto: Bert van Broekhoven).

6.2 Samenvatting getelde aantallen

Op 6 oktober 2007 werden in Nederland in totaal 474.581 vogels geteld, verdeeld over 208 soorten. Een vergelijking met eerdere World Birdwatch-resultaten is te vinden in tabel 1. De Euro Birdwatch van 2007 is qua telwijze gezien nog het beste te vergelijken met die van de voorgaande drie jaren en 1996 (Ottens 2005). Ook toen werden namelijk zowel trekkende als pleisterende vogels geteld.

Wat de aantallen (zowel soorten, telposten als gemiddeld aantal vogels per telpost) betreft blijkt de afgelopen birdwatch dan de op twee na beste geweest te zijn in de reeks.

	Totaal	Aantal soorten	Aantal telposten	Gem. aantal vogels per telpost
2007	474.581	208	149	3.185
2006	334.505	193	150	2.230
2005	355.836	201	125	2.847
2004	521.072	209	110	4.437
2003	189.955	166	70	2.714
2001	152.592	143	65	2.348
1999	91.249	132	70	1.304
1996	624.723	202	139	4.494
1989	504.359	212	183	2.756

Tabel 1. Samenvattende aantallen van de laatste Birdwatch-evenementen.

In het verslag van de World Birdwatch 2004 (Ottens 2004; pag. 12) werd de optimistische verwachting uitgesproken dat met 150 telposten wel eens 550.000 vogels geteld zouden kunnen tijdens een birdwatch. Het blijft natuurlijk koffiedik kijken, maar wie weet hoeveel vogels we hadden kunnen noteren als het weer overal even goed was geweest als in 2004...

De samenstelling van de 'eeuwige' Top Tien van 1989-2006 (zie Ottens 2006) zal door deze nieuwe aantallen in ieder geval niet zijn gewijzigd, de Spreeuw blijft de onbetwiste koploper. Maar feit is wel dat wanneer we het totaal van 2007 optellen bij het totaal van de eerdergenoemde periode, we daarmee inmiddels de 7 miljoen vogels zijn gepasseerd!

6.3 De Top Tien van 2007 nader bekeken

Figuur 1 geeft de 'ranglijst' weer van de tien meest waargenomen soorten in 2007. Natuurlijk steekt de Spreeuw er weer met kop en schouders bovenuit, maar is de samenstelling iets anders dan voorgaande jaren, met toch enkele met stip gestegen binnenkomers en afvallers (zie Ottens 2004, 2006 en 2007).

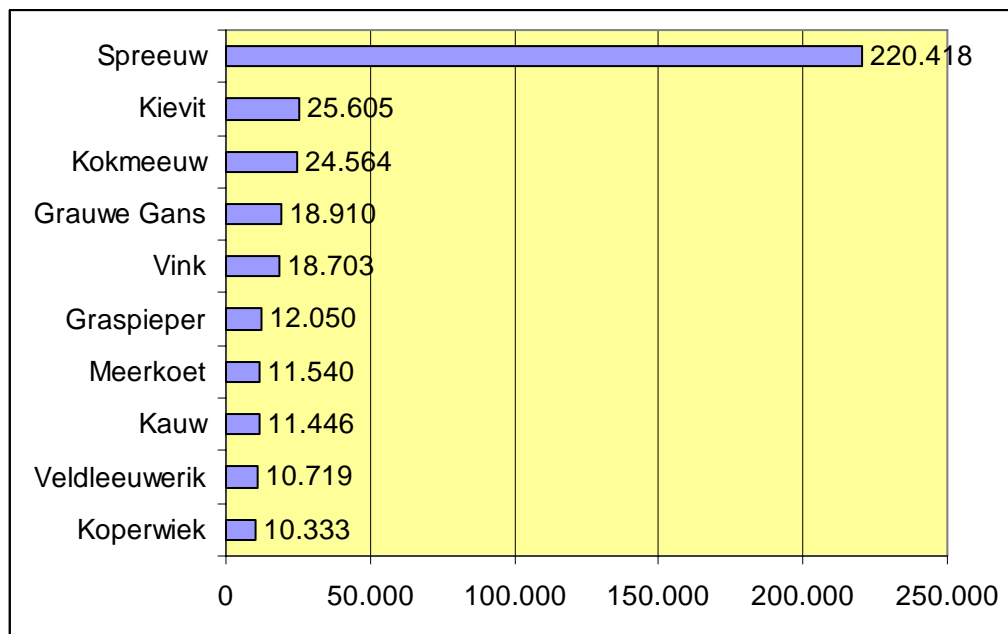

Fig. 1. Top Tien van de meest getelde soorten tijdens de Euro Birdwatch 2007.

Hieronder volgt een soortsgewijze uitwerking van de Top Tien:

1 Spreeuw

Zelden werden tijdens een birdwatch meer Spreeuwen waargenomen dan in 2007! Alleen in 1989 (ten tijde van het tellint van west- naar oost-Nederland) werden er meer geteld, namelijk 269.633. En dat hebben we onder andere (weer) te danken aan de Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard die dit keer zelfs vier telposten hadden ingericht, waarschijnlijk om nog meer Spreeuwen te kunnen turven dan tijdens de voorgaande edities. In totaal noteerden zij er deze keer 72.961, waarvan 64.291 vogels op een telpost aan de Kinderdijk. De tellers van trektellen.nl leverden met 77.291 Spreeuwen ook een belangrijke bijdrage, waaronder drie telposten met meer dan 10.000 vogels en als hoofdleveranciers De Vulkaan (Den Haag) met 18.453 en de Ketelbrug met 18.020. Op die laatste telpost passeerde waarschijnlijk een deel van de 11.861 Spreeuwen die langs de Friese IJsselmeerkust bij Laaxum vlogen. De meeste Spreeuwen werden trouwens in een brede kuststrook geteld, waarbij bijvoorbeeld telpost Westerslag op Texel er 11.214 noteerde. Overigens werden tussen eind oktober en begin november enorme aantallen langstreckende Spreeuwen aan trektellen.nl toevertrouwd, waarbij ruim meer dan 2 miljoen vogels waren betrokken. Tenslotte stond de Spreeuw in 14 van de 34 Europese landen in de Top Drie.

2 Kievit

Deze soort is de laatste jaren steevast in de bovenste regionen van de Top Tien aan te treffen. Dat het hierbij vooral om pleisterende vogels gaat blijkt wel uit de bescheiden aantallen trekkers die aan trektellen.nl (1.468) zijn doorgegeven.

En ondanks dat de Kievit dit jaar weer de nummer twee-positie bezet (evenals in 2005), danwel nummer drie (2006) of nummer vijf (2004) is, blijven de aantallen vrij constant met een gemiddelde (2004-07) van rond de 26.000 vogels en een uitschieter naar 32.261 Kieviten in 2004.

De grootste aantallen werden in 2007 door Vogelwerkgroep De Steltkluut geteld langs de zeedijk van de Margarethapolder (Zeeuws-Vlaanderen), namelijk 2.500 vogels. Vogelwerkgroep Etten-Leur telde er 2.139 langs de Philipsdam, terwijl de Fûgelwacht Trynwalden 1.928 Kieviten aan het papier toevertrouwde. Gezien de zachter wordende winters zullen grootschalige verplaatsingen van de Kievit in ons land waarschijnlijk een steeds zeldzamer fenomeen worden, al is de birdwatch sowieso niet het geëigende ijkpunt om dat vast te kunnen stellen.

3 Kokmeeuw

Ook de Kokmeeuw is zo'n vaste waarde als het gaat om de meest gestelde soorten tijdens de birdwatch. En net als de Kievit is de soort vaak in de Top 5 te vinden in vergelijkbare aantallen. Daar komt bij dat alleen in 1989 meer Kokmeeuwen werden waargenomen (44.516). Traditioneel worden verreweg de meeste vogels langs de Limburgse Maas geteld, waarbij het lastig is om eventuele dubbeltellingen eruit te filteren. Maar de kans is groot dat een (belangrijk) deel van de 6.339 Kokmeeuwen die IVN-Roermond langs de Maas telde ook zuidelijker door de zes telposten van de Vogelwacht Limburg zijn genoteerd. Die laatste telposten kwamen namelijk tot een totaal van 9.977 vogels. Gezien het feit dat via trektellen.nl maar 570 trekkende Kokmeeuwen werden gemeld kunnen we opmaken dat er verder bescheiden (en vooral pleisterende) vogels zijn geteld. Andere uitschieters zijn namelijk moeilijk aan te wijzen.

4 Grauwe Gans

Grauwe Ganzen worden tijdens de birdwatch voornamelijk pleisterend geteld, al worden ook wel trekvogels waargenomen getuige de 1.648 vogels die via trektellen.nl binnenkwamen. De eerste wintergasten uit Scandinavië komen normaliter vanaf eind september aan, dus het zullen deels 'echte' trekvogels zijn geweest, al zullen soms ook plaatselijke/regionale verplaatsingen van slaap- naar pleisterplaatsen en v.v. zijn genoteerd. De grootste aantallen werden waargenomen in twee bekende winter/trekgebieden voor deze soort. Tijdens de akkervogeltellingen van de Werkgroep Grauwe Kiekendief bij de Dollard ging het bijvoorbeeld om 2.754 vogels. Ook Zeeuws-Vlaanderen is een bekende hotspot voor Grauwe Ganzen. Natuurbeschermingsvereniging 't Duumpje telde bij Breskens 3.870 vogels.

5 Vink

Na een tweede positie in 2006 moest deze soort weer een stapje terug doen, maar 2007 zal niet de boeken in gaan als de slechtste editie van de birdwatch voor de Vink. Die dubieuze eer gaat naar 1999 met maar 3.515 getelde vogels. Aangezien de weersomstandigheden afgelopen jaar toch niet veel slechter waren dan in 2004 (het recordjaar met 56.841 Vinken) moet de oorzaak voor de enigszins tegenvallende aantallen in 2007 worden gezocht in het brongebied voor de meeste trekkende Vinken, Scandinavië. Want als we de telpost in het befaamde Zweedse Falsterbo als maatstaf nemen blijkt dat daar de grootste aantallen Vinken al eind september en de eerste twee dagen van oktober 2007 waren gepasseerd (zie ook bij Graspieper). Tijdens de birdwatch werd de helft (9.159) van de vogels genoteerd door de telposten aangesloten bij trektellen.nl. Daarbuiten werden slechts bescheiden aantallen opgemerkt, getuige de maxima van 613 Vinken die door Vogelwerkgroep 't Hökske werden geteld op de Mariapeel en 530 vogels die door de Dordtse Biesbosch trokken en daar werden waargenomen door de Natuur- en Vogelwacht Dordrecht.

6 Graspieper

Nog zo'n soort die (in ieder geval de laatste vier edities) steevast in de Top Tien opduikt. Hoe de ideale trekdag er voor Graspiepers er uitziet in het najaar weten we sinds 2 oktober 2004 toen 53.980 vogels werden genoteerd. Het weer was misschien (afgezien van de mist) vergelijkbaar met 2007, maar wat in 2004 het verschil maakte waren de omstandigheden in Scandinavië tot een paar dagen voor de birdwatch. Die waren daar namelijk ronduit slecht totdat het de nacht van 30 september op 1 oktober opklaarde waardoor een stroom aldaar 'opgehoopte' Graspiepers loskwam die Nederland tijdens de birdwatch 'overspoelde'. Het is niet voor niets dat diezelfde birdwatch 56.841 Vinken liet noteren. Bescheiden aantallen Graspiepers dus in 2007, met als maximum de 747 vogels van De Bloedberg en 676 langs De Vulkaan. Het lijkt er op dat deze twee telposten (die net ver van elkaar gelegen zijn) behalve deze vogels er wel meer deelden die dag, zie bijvoorbeeld ook bij Kauw en Veldleeuwerik. Terwijl dit bij andere soorten vreemd genoeg niet het geval lijkt.

Zo werden op De Vulkaan 18.453 Spreeuwen geteld waarvan er 'maar' 7.640 langs de De Bloedberg vlogen. Zou het feit dat bij Den Haag langer werd doorgeteld dan deze verschillen kunnen verklaren? De meeste (zichtbare) trek speelt zich toch in de eerste uren na zonsopkomst af. In het geval van de Spreeuwen hebben we kunnen zien dat het tellen van slaaptrek dan het verschil maakt (zie boven).

7 Meerkoet

Deze soort is nieuw voor de Top Tien, ten opzichte van 2006, maar preikte al eerder in de hogere regionen van de birdwatch. Dit alles hangt nauw samen met het feit of bepaalde gebieden (zoals sommige van de Veluwerandmeren) worden geteld tijdens de birdwatch of niet. Dat was in 2007 dus ook weer het geval. De Vogelbeschermings-wacht Noord-Veluwe telde ter hoogte van Polsmaten zo'n 11.000 Meerkoeten op het Veluwemeer. Met meer dan 99% van het birdwatch-totaal zullen er weinig gebieden (en vogelwerkgroepen) zijn die zo'n monopolie op een bepaalde soort hebben. De Meerkoet staat overigens in vier van de 34 Europese landen in de Top Drie.

8 Kauw

Dit is toch wel een verrassende nieuwkomer in de Top Tien. Alleen in 1989 werden er meer geteld, namelijk 16.873. Waarschijnlijk heeft de heersende windrichting op 6 oktober 2007 hier iets mee te maken. Door stuwing kunnen langs de kust namelijk 10.000-en vogels per dag worden geteld (Bijlsma et al. 2001). Afgezien van sommige telposten in het binnenland, werden de meeste Kauwen dus ook langs de kust waargenomen met bijvoorbeeld 1.543 vogels langs De Vulkaan, 1.411 langs Parnassia, 874 langs Bergen aan Zee en 800 langs Castricum aan Zee. Ongetwijfeld zullen hierbij dubbeltellingen in het bestand terecht zijn gekomen.

De tellers van trektellen.nl leverden met 4.262 Kauwen een flinke bijdrage aan het totaal, maar toch werden ook elders dus bovengemiddelde aantallen geteld (bijvoorbeeld 589 ex. langs de Loozerheide).

9 Veldleeuwerik

Het record-aantal van deze soort stond tot 2007 op 3.715 vogels, geteld tijdens de World Birdwatch van 2004. Dat zijn we in 2007 dus ruimschoots gepasseerd. Sterker nog, het totaal van 1989,1999,2001,2003-2006 is met 10.747 maar weinig meer dan het resultaat van afgelopen jaar. Meer dan één derde van de Veldleeuweriken werd genoteerd door de telposten aangesloten bij trektellen.nl, wat aangeeft dat de leeuweriken in beweging waren. Doorgaans vind de piek van de trek half oktober plaats, dus ook voor deze soort geldt dat de oostenwind voor stuwing (met name langs de kust) zorgde. Zo mocht De Vulkaan er 488 noteren, terwijl men er op De Bloedberg (nabij Monster, Zuid-Holland) er 443 (deels dubbel) op kon schrijven. In het binnenland scoorde de Loozerheide zeer goed met 454 Veldleeuweriken.

10 Koperwiek

De Koperwiek is een soort die men eigenlijk jaarlijks in de Top Tien kan verwachten maar daar toch maar zelden hogen ogen blijkt te gooien. De voorgaande drie edities schitterden deze noordelijke lijsters door afwezigheid. 2007 is dan ook (afgezien van, natuurlijk weer, 1989: 18.813 vogels) een topjaar gebleken. Wanneer men bedenkt dat het gemiddelde over 1999, 2001, 2003-2006 (dus zonder de twee topjaren) ongeveer 1.580 bedraagt, met als dieptepunt maar 122 vogels in 2006, dan wordt pas duidelijk dat de Koperwieken afgelopen jaar goed vlogen (zie ook 6.4). Voorbeelden hiervan zijn de 596 die langs De Vulkaan vlogen, maar vooral de 2.525 Koperwieken die langs de telpost Arkemheen vlogen (IVN- Lunteren/Barneveld) dwingen respect af. Tussen 7.00 en 8.00 uur kwamen hier al 2.500 vogels door, een kwart van het landelijk totaal!

6.4 Vergelijking met Trektellen.nl

Het is verleidelijk bovenstaande Top Tien (fig. 1) eens te vergelijken met de aantallen zoals deze aan de website trektellen.nl werden gemeld. Figuur 2 geeft dus alleen de ranglijst weer van de meest waargenomen vogels op trek, zoals genoteerd door de 39 telposten waarvan wij over de gegevens mochten beschikken.

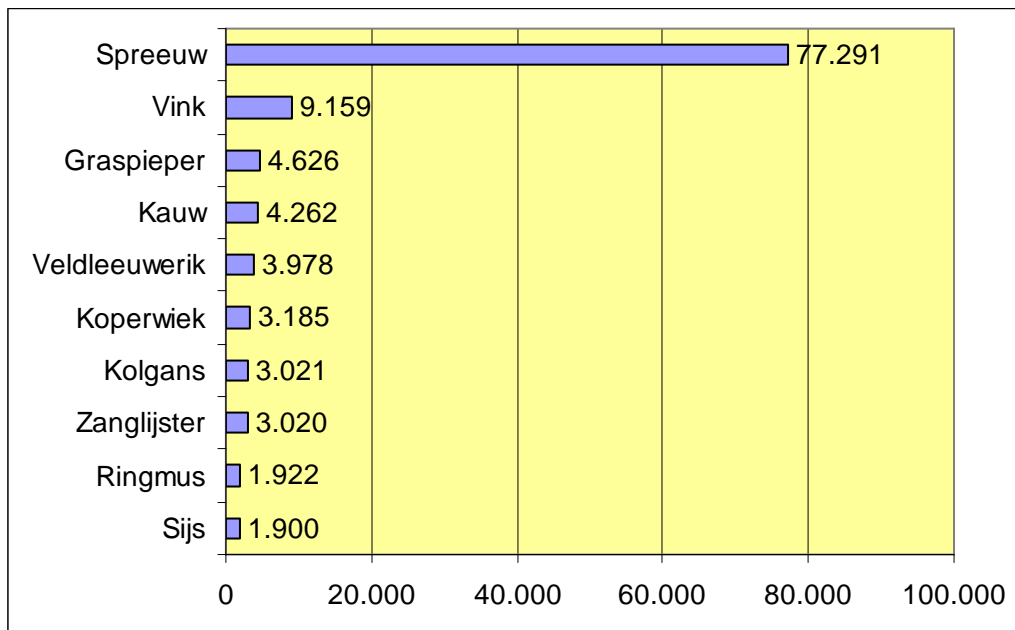

Fig. 2. Top Tien van de meest getelde soorten zoals doorgegeven aan trektellen.nl op 6 oktober 2007.

Het zal geen verassing zijn dat ook hier de Spreeuw koploper is. En ook de plaatsingen van Vink, Graspieper, Kauw, Veldleeuwerik en Koperwiek passen in het eerder beschreven beeld (zie ook 6.3). Daarbij moet worden opgemerkt dat bij deze soorten de telposten van trektellen.nl vaak een substantieel deel van het totaal hebben geleverd, variërend van 30 tot 60%.

En dat soorten als Kievit, Meerkoet en Grauwe Gans niet in deze Top Tien voorkomen ligt natuurlijk aan het feit dat de overige telposten ook wel (of: vooral) pleisterende vogels telden.

Blijven de volgende trekvogels over: Kolgans, Zanglijster, Ringmus en Sijs.

Wat die eerste betreft: de **Kolgan**s had bijna de overall Top Tien gehaald met een totaal van 9.288 vogels. Behalve de aantallen van trektellen.nl zal de rest naar verwachting ook vooral betrekking hebben gehad op trekvogels, al verschijnen de grootste groepen in Nederland doorgaans niet voor half november (Bijlsma et al. 2001). Dat blijkt ook wel uit het feit dat tot 2007 nooit meer dan 439 (in 2001) Kolganzen werden genoteerd tijdens een birdwatch. Wel is het zo dat Kolganzen de laatste drie decennia steeds vroeger aankomen in ons land.

Dat verklaart echter niet de plotselinge (en grote) toename ten opzichte van de voorgaande vier edities, waarin gemiddeld 81 (!) vogels werden geteld. In 2007 werden de grootste aantallen geteld op telpost Ketelbrug (427), IJmeerdijk (357, overlap met vorige telpost?), Dordtse Biesbosch (Natuur- en Vogelwacht Dordrecht: 316) en Eltenberg (Vogelwerkgroep Arnhem: 303).

Van de **Zanglijster** komt het meerendeel van het totaal (5.765 vogels) van de trektellen.nl-telposten en daarmee 'scoort' deze soort een 15^e plek in de algehele 'ranglijst. En ook voor de Zanglijster geldt dat ze het hiermee bijzonder goed hebben gedaan. Zo werden alleen in 2004 meer Zanglijsters gezien (11.876), wat ook toen als een 'opvallende gebeurtenis' werd gezien (Ottens 2004). De grootste aantallen werden afgelopen jaar geteld op Westkapelle (775) en De Vulkaan (713) met de overige waarnemingen ook voornamelijk langs de kust(en).

Gedurende de dag werd duidelijk dat er (relatief) veel **Ringmussen** werden doorgegeven, waarvan tweederde van het totaal (3.030) via trektellen.nl. Dit resulteerde in een 21^e plaatsing, wat in de geschiedenis van de birdwatch toch wel uitzonderlijk te noemen is. Want ook voor deze soort geldt dat maar eens eerder dergelijke aantallen aan het papier waren toevertrouwd, met als vorig record 3.093 in 1989. Toen was deze mus trouwens op de 16^e plaats te vinden van de ranglijst. Mogelijk speelt bij deze soort, evenals bijvoorbeeld Kauw en Veldleeuwerik, de voornamelijk oostelijke windrichting een rol.

Ook bij de **Sijs** legden de telposten van trektellen.nl beslag op het meerendeel van het totaal. Met 3.774 getelde vogels vinden we deze soort terug op de 17^e plaats, maar dan wel met een birdwatch-record 'op zak'. Grote aantallen werden bijna nergens geteld, maar (natuurlijk) deed De Vulkaan goed mee met 844 Sijsjes en telde de Werkgroep Roofvogels Weststellingwerf er 257 in de Lindevallei (Fryslân).

6.5 Opvallende gebeurtenissen

Gezien de weersomstandigheden waren op een aantal telposten redelijke aantallen **roofvogels** te verwachten en dat laatste viel dan ook niet tegen. Het blijkt zelfs nog beter te zijn geweest dan 2004 (zie Ottens 2004), al verschilt dit per soort. Om de vergelijking met 2004 maar meteen door te trekken: toen werden tijdens de Birdwatch in totaal 1.902 roofvogels geteld verspreid over 14 soorten. In 2007 ging het om 2.777 'rovers', maar doordat afgelopen jaar geen Ruigpootbuizerds werden waargenomen bleef het aantal soorten steken op 13.

Zoals gezegd zijn de verschillen bij sommige soorten enorm. Zo werden in 2004 nog 955 Buizerds aan het papier toevertrouwd, maar in 2007 waren dat er 1.780. Ook Sperwers werden meer waargenomen: 389 in 2004 tegen 538 in 2007. Andere soorten deden het in 2007 naar verhouding minder goed dan in 2004. Voorbeelden daarvan zijn Havik (2004: 108 vs. 45 in 2007), Bruine Kiekendief (2004: 75 vs. 37 in 2007) en Boomvalk (2004: 46 vs. 14 in 2007). Naar de redenen daarvoor kunnen we alleen maar gissen, maar dat het weer die soorten in de kaart speelde die vooral van thermiek afhankelijk zijn (zoals Buizerd) mag duidelijk zijn.

Schaarsere roofvogels waren tijdens de laatste editie o.a. 47 Slechtvalken, 34 Smellekens, maar liefst zes Rode Wouwen, zes Visarenden en een Zeearend.

Met zes vogels zijn relatief veel Rode Wouwen waargenomen (foto: Harvey van Diek).

Waren in 2006 de **zeevogels** nog de smaakmakers (zie Ottens 2007), met een (zwakke tot matige) oostenwind zullen de zeetrekters onder ons afgelopen jaar geen topdag hebben gehad. Zo werden geen (pijl)stormvogel(tje)s waargenomen en werden we er door de Jan-van-Genten (133, in 2006: 1.026) op gewezen dat de voorgaande editie inderdaad uitzonderlijk goed was geweest. Ook de jagers en meeuwen deden hieraan mee met bijvoorbeeld 'slechts' drie Kleine Jagers (waarvan één vogel die door twee opeenvolgende telposten langs Eemmeer en Nijkerkernauw werd opgemerkt!), drie Grote Jagers en toch nog een Kleinste Jager. In 2006 waren de Kleine Mantelmeeuwen massaal in beweging langs de kust en belandden met 6.874 vogels pardoes in de Top Tien. In 2007 waren we 'terug bij af' met een aantal (458) dat zelfs duidelijk onder het meerjarig gemiddelde (1.748) ligt.

Ook in 2007 werden weer de nodige **zeldzaamheden** en **schaarse soorten** vastgesteld. Wat te denken bijvoorbeeld van 12 Dwergganzen, 12 Klapeksters, tien Europese Flamingo's, drie Graszangers, twee Roodkeelpiepers, zeven Bladkoningen, zeven Buidelmezen, zes Grote Piepers, twee Dwerggorzen, een Zwarte Ooievaar, een Sneeuwgangs, een Koereiger en een Duinpieper. Klapper is wel de Goudlijster die langs de (trektellen.nl-)telpost Leersumse Veld (Utrecht) vloog!

Voor de tweede keer in de afgelopen vier edities werd een Koereiger gezien (foto: Chris van Rijswijk).

Met 146 vogels werden weer meer Grote Zilverreigers geteld dan voorgaande jaren. Tijdens een recente slaapplaatstelling werden in Nederland meer dan 1.000 'Grote Zillies' geteld (SOVON-Nieuws 20 (4): 16), dus voorlopig kunnen we stijgende aantallen blijven verwachten. De 44 Kleine Zilverreigers zoals die zijn doorgegeven blijven daarbij duidelijk achter, maar ook dat waren er weer meer dan in 2006 (29).

Vreemd genoeg werden er deze keer beduidend minder soorten zogenaamde '**exoten**' doorgegeven dan voorgaande jaren, en bovendien ook in kleinere aantallen. Zo zijn de 915 Nijlganzen en 409 (Grote) Canadese Ganzen nog maar het topje van de ijsberg. Om van de 23 Halsbandparkieten maar te zwijgen. Daarnaast zijn o.a. nog 21 Zwarte Zwanen, een Keizergans en een Valkparkiet waargenomen. Die laatste soort was nog niet eerder waargenomen tijdens een birdwatch.

7 De Birdwatch in overig Europa

In 2007 was weer sprake van een Euro Birdwatch. Zoals de naam al zegt was het dit jaar een Europese aangelegenheid, waar 31 landen aan meededen. Van Noorwegen tot Gibraltar en van Azerbeidzjan tot Ierland brachten bijna 45.000 vogelaars een dag lang de Europese (trek)vogels in kaart. In totaal werden door hen 2.851.678 vogels geteld op 1.441 tellocaties.

Zoals wel vaker in de geschiedenis van dit evenement werden door de Zweedse deelnemers de meeste vogels geteld, dit keer maar liefst 908.558! Ons resultaat staat op een welverdiende tweede plaats. En alleen Hongarije (209), Rusland (207) en Polen (163) hadden meer tellingen georganiseerd dan wij. Ook in dat opzicht doen we het dus niet slecht. Het hoogste aantal deelnemers was zoals gebruikelijk in Spanje actief: met 22.000 vogelliefhebbers stak men er met kop en schouders bovenuit. Ter vergelijking, in ons land stonden naar schatting zo'n 1.000 vogelaars te tellen die dag. Met 8 jaar waren de jongste deelnemertjes waarschijnlijk de kinderen van een Kroatische schoolklas.

Leuke soorten die in Europa werden genoteerd zijn o.a. Griekse Spotvogel (Bulgarije), Roze Pelikaan (Hongarije), Schreeuwarend (Malta), een Balkansperwer in Polen en de eerste Eider voor de Zee van Marmara (Turkije). En wat te denken van een Sakervalk die in Slowakije een groep van 800 Zomertortels (!) het leven zuur maakte? In de Russische regio Dagestan tenslotte werden bijzonder veel wereldwijd bedreigde soorten aangetroffen, een lijstje waar men stil van wordt: 30 Dwergaalscholwers, 300 Dwergganzen, vijf Roodhalsganzen, twee Marmereenden, twee Witkopeenden, vier Keizerarenden en een Steppekievit.

8 Persaandacht

De birdwatch 'scoort' altijd goed bij de pers. Persvoorlichtster Marieke Dijkman van Vogelbescherming Nederland werd vaak gebeld door regionale radio- en televisieomroepen die vroegen om lokale contactpersonen. Zoals ook eerdere jaren het geval was hebben de deelnemende vogelwerkgroepen een concept-persbericht gekregen dat ze naar eigen bevinden konden aanpassen en rondsturen. Hiervoor bestond veel belangstelling.

Landelijke pers met aandacht voor de birdwatch waren o.a. VARA Ontbijtradio, het Radio 1 Journaal en 3 FM (met live-interview en nabeschouwing). En in de aanloop naar de birdwatch meldde De Telegraaf al 'Op pad voor jaarlijkse vogelteldag'. Dagblad Trouw kwam op de ochtend van de birdwatch met 'Vogels tellen van Texel tot Zuid-Limburg'. Op maandag 8 oktober stond er een leuk stukje op de voorpagina van de Volkskrant met als titel: 'Gespot: een Zilverplevier in de mist'.

Doorgaans is het vooral de regionale pers die veel belangstelling heeft voor het gebeuren, zo ook in 2007. Zo schonken RTV Noord, Omroep Zeeland, L1 (Limburg), Radio M (Utrecht) en RTV Flevoland door middel van interviews aandacht aan het evenement. Het Brabants Dagblad had een pagina-groot artikel over het Brabantse tellint (zie hoofdstuk 4). Verscheidene krantenkoppen weerspiegelden op treffende wijze de essentie van de Euro Birdwatch 2007. Spreekende koppen waren o.a.: 'Dit weekeinde massale vogeltrek?' (Dagblad Tubantia), 'In de verte vloog een Schreeuwarend' (Provinciale Zeeuwse Courant) en 'Spreeuw het vaakst gespot op vogelteldag' (Brabants Dagblad), maar ook 'Dagje vogels tellen, in Fryslân en wereldwijd' (Friesch Dagblad).

9 Discussie

De volgende twee afleveringen van de birdwatch zullen vooral in het teken staan van (inter)nationale thema's. Zo zal Vogelbescherming Nederland in 2009 een uitgebreide campagne organiseren rond het thema 'Flyway'. Natuurlijk ligt de nadruk hierbij op Nederland als belangrijke schakel in een internationale trekweg voor miljoenen vogels. Het liefst zouden we volgend jaar een tellint organiseren zoals dat in de allereerste birdwatch van 1989 het geval was.

Dit jaar staan bij Vogelbescherming Nederland de vogels van onze duinen en kusten centraal in een uitgebreide campagne. Graag willen we de birdwatch hier een onderdeel van uit laten maken, maar op dit moment weten we nog niet precies hoe. De basis blijft dan waarschijnlijk wel uit de tellingen bestaan.

Zonder veel moeite worden de laatste jaren namelijk meer dan 100 vogelwerkgroepen bereid gevonden mee te doen, maar er moeten ook mogelijkheden zijn om het grote publiek mee te laten doen en de verwondering over het fenomeen vogeltrek met hen te delen. Door een nauwere samenwerking met trektellen.nl (en dus SOVON) kunnen we dit laatste verder vormgeven, maar tegelijkertijd moeten we vooral nadenken over manieren om het in alle opzichten een echte najaars-klassieker te laten zijn voor iedereen met een hart voor vogels (of de natuur). Dit zal het evenement ook voor de pers interessanter maken.

Daarnaast hebben de activiteiten nu een semi-'wetenschappelijk' karakter (tellen vogels en soorten), terwijl ze misschien met een 'educatief' karakter (hoe herken je soorten) nog meer mensen zullen aantrekken. Wellicht dat andere doelgroepen daarom ook in beeld moeten komen als we willen dat het evenement brede steun krijgt. Niet in de laatste geldt dat voor de jeugd. Om meer mensen te betrekken is tenslotte de bereikbaarheid van de tellocaties belangrijk. Dit zou bijvoorbeeld ook in de stad of bij bezoekercentra kunnen.

Graag hoor ik van jullie suggesties om de (trek)tellingen in bovengenoemde thema's te laten passen en deze bovendien interessanter te maken voor het grote publiek

Literatuur

- Bijlsma, R.G., Hustings, F. & Camphuysen, C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland. Avifauna van Nederland 2. Haarlem/Utrecht.
- Buurma, L. & Kluiters, J. 1989. 183 x 12 uur. Vogeltrek in Nederland. Zeist.
- Busink, P (red.). 2007. Verslag Vogeltrekdag Midden-Brabant 6 oktober 2007. Eigen uitgave.
- Fopma, A. & Eggenhuizen, T. 2001. Trekvogels door het lint. Verslag van de World Birdwatch op 29 september 2001. Zeist.
- Hustings, F., Boele, A. & Troost, G. 2007. Najaar 2007: zwermen trekvogels naast stille uurtjes. SOVON-Nieuws 20 (4): 9-10.
- Lensink, RL. 2000. Vogeltrek door weer en wind. World Birdwatch 1999. Zeist.
- LWVT & SOVON. 2002. Vogeltrek over Nederland. Haarlem.
- Ottens, G. 2004. Tellen van Schier tot Cadzand. Verslag van de World Birdwatch in Nederland op 2 oktober 2004. Zeist.
- Ottens, G. 2006. Alle vogels verzamelen! Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 1 oktober 2005. Zeist.
- Ottens, G. 2007. Vogelaars kijken met de wereld mee. Verslag van de World Birdwatch in Nederland op 7 oktober 2006. Zeist.

Dankwoord

Allereerst wil ik hierbij de honderden enthousiaste tellers (verenigd in de volgende vogelwerkgroepen) bedanken die op zaterdag 6 oktober 2007 mee hebben geholpen om van deze Euro BirdWatch een succes te maken:

A Rocha Nederland, Altenatuur, Fûgelwacht Trynwalden, IVN & KNNV- Tilburg, IVN-Helden, IVN- Leeuwarden, IVN Nijkerk, IVN- Roermond, KNNV- Apeldoorn Madese Natuurvrienden, Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel, Natuur- en vogelwacht Alblasserwaard, Natuur- en Vogelwacht Culemborg, Natuur- en Vogelwacht De Vijheerenlanden, Natuur- en Vogelwerkgroep Bakkeveen, Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard, Natuurbeschermingsvereniging 't Duumpje , Natuurwerkgroep Liempde, Plattelandsver. Hei-Heg-Hoogeind, St. Natuur- en Vogelwacht Dordrecht, St. Weidevogels Hof van Twente, Ver. Bescherming van Weidevogels & jong Wild, Ver. Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, Ver. Natuurbescherming Gorredijk e.o., Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, Vogelstudiegroep Tiel, Vogel-Vleermuis en Vlinderwerkgroep Noordrand, Vogelwacht Borculo, Vogelwacht De Maasheggen, Vogelwacht Delft, Vogelwacht Limburg, Vogelwacht Uden e.o., Vogelwacht Utrecht afd. Nieuwegein/IJsselstein, Vogelwerkgroep Bathmen, VWG Koudekerk/Hazerswoude e.o., VWG Alphen a/d Rijn, VWG Amsterdam, VWG Arnhem e.o., VWG Castricum, VWG De Haeselaar, VWG De Hop, VWG De IJsselstreek, VWG De Klamper, VWG De Reest, VWG De Roerstreek, St. Koekeloere, VWG De Steltkluut, VWG Den Helder e.o., VWG Eibergen, VWG Etten-Leur, VWG Grave e.o., VWG Het Gooi e.o., VWG Hoeksche Waard (West) , VWG IVN- De Maasvallei, VWG IVN- De Ronde Venen/Uithoorn, VWG IVN- Den Bosch, VWG IVN- Doetinchem , VWG IVN- Elsloo 'De Wouw' , VWG IVN- Groningen/Haren, VWG IVN- Helmond 'De Zwaluw' , VWG IVN- Lunteren/Barneveld, VWG IVN- Nieuwkoop, VWG IVN- Nuenen, VWG IVN- Oirschot, VWG IVN- Oisterwijk, VWG IVN- Oss, VWG IVN- Vijlen/ Vaals, VWG IVN- Zeewolde 'Oriolus', VWG IVN-Ede, VWG KNNV- Doetinchem , VWG KNNV- Roosendaal, VWG KNNV- Wageningen, VWG Losser, VWG Midden-Brabant , VWG Midden-Overijssel, VWG Natuurvereniging Tholen, VWG Ootmarsum, VWG Ouderkerk a/d Amstel, VWG Ridderkerk/Barendrecht, VWG Rijk van Nijmegen, VWG Rijk van Nijmegen, VWG Rotta, VWG 't Hökske, VWG Texel, VWG Ut Vuggelke, VWG Ut Vuggelke, VWG Ver. Natuur en Milieu 'De Vechtstreek', VWG Zoetermeer, VWG Zuid-Kennemerland, VWG Zuidoost-Achterhoek, VWG Zutphen, Weidevogelwerkgroep Doetinchem, Werkgroep Avifauna Drenthe, Werkgroep Grauwe Kiekendief, Werkgroep Roofvogels Weststellingwerf en de West-Brabantse Vogelwerkgroep.

Een woord van dank natuurlijk ook aan deze telposten, waarvan de aantallen via trektellen.nl binnen kwamen:

Aamsveen, Afsluitdijk, Den Oever, AVL-terrein Eygelshoven, Ballooerveld (Drenthe), Bargerveen, Bergen aan Zee, Boetelerveld, Raalte, Brobbelbies-Zuid (tussen Uden en Oss), Castelreesche Heide, De Bloedberg, Monster, De Grootte Peel, De Horde (Lopik), De Puinhoop (Katwijk), De Uithof (Utrecht), De Vulkaan (Den Haag), Dieren, Dwingelderveld, Engbertsdijksvenen, Hazewater (Leusden), Het Oostermaet (bij Bathmen), Hollandscheveld, Hooge Weide (Lochem), IJmeerdijk (Almere), IJsselkop (Arnhem), Ketelbrug/Kamperhoek, Kruishaarsche Heide, Laaxum (ZW-Friesland), Leersumse Veld, Leikeven (Huis ter Heide, bij Tilburg), Loozerheide (bij Weert), Maasmond (Maasvlakte), Noordwijk, Patersgronden, Roezeberg (bij Ootmarsum), Ruimel (bij Sint-Michielsgestel), Scheveningen, Strabrechtse Heide, Vijfhoek Diemen, Westkapelle en Zweefvliegveld Maldens Vlak (voorheen Mulderskop).

Daarnaast waren de volgende personen onmisbaar bij de totstandkoming van de World BirdWatch 2006 en dit verslag: Harvey van Diek (www.harveyvandiek.nl), Domino's Pizza, Fritz Hirt (SVS), MultiCopy Zeist, Chris van Rijswijk (Buiten-beeld) en natuurlijk Gerard Troost (SOVON en trektellen.nl) en Jethro Waanders (trektellen.nl).

Bij Vogelbescherming Nederland gaat het om de volgende collega's: Marc Argeloo, Birgit Brenninkmeijer, Hilde den Breul, Marieke Dijksman, José van Doorn, Connie Duivenvoorde, Barend van Gernerden, Joost Hartog, Pien Eekhout, Annemieke van de Kerk, Jip Louwe Kooijmans, Pauline van Mechelen, Hans Peeters en Monique Wisman.

Bijlage: Totalen per soort Euro BirdWatch 2007

Aalscholver	5865	Goudhaantje	181
Appelvink	31	Goudlijster	1
Baardmannetje	76	Goudplevier	5030
Barmsijs	43	Goudvink	37
Beflijster	30	Graspieper	12050
Bergeend	1613	Graszanger	3
Bladkoning	7	Grauwe Gans	18910
Blauwe Kiekendief	27	Grauwe Klauwier	1
Blauwe Reiger	452	Groene specht	45
Boerenzwaluw	462	Groenling	970
Bokje	5	Groenpootruiter	58
Bontbekplevier	104	Grote Bonte Specht	86
Bonte Kraai	5	Grote Gele Kwikstaart	318
Bonte Strandloper	3297	Grote Jager	3
Bonte Vliegenvanger	1	Grote Lijster	406
Boomklever	39	Grote Mantelmeeuw	170
Boomkruiper	21	Grote Pieper	6
Boomleeuwerik	232	Grote Stern	112
Boompieper	36	Grote Zaagbek	2
Boomvalk	14	Grote Zee-eend	1
Bosruiter	2	Grote Zilverreiger	146
Bosuil	1	Halsbandparkiet	23
Brandgans	958	Havik	45
Brilduiker	4	Heggemus	387
Bruine kiekendief	37	Holenduif	1908
Buidelmees	7	Houtduif	9884
Buizerd	1780	Houtsnip	15
Canadese Gans	409	Huisemus	208
Dodaars	34	IJsgors	23
Drieteenmeeuw	2	IJsvogel	51
Drieteenstrandloper	31	Indische Gans	4
Duinpieper	1	Jan van Gent	133
Dwerggans	12	Kanoet	38
Dwerggors	2	Kauw	11446
Dwergmeeuw	62	Keep	1316
Eider	1935	Keizergans	1
Ekster	176	Kemphaan	6
Europese Kanarie	5	Kerkuil	1
Fazant	38	Kievit	25605
Fitis	5	Klapekster	12
Flamingo (Europese)	10	Kleine Bonte Specht	6
Fluiter	1	Kleine Jager	3
Frater	1	Kleine Karekiet	8
Fuut	341	Kleine Mantelmeeuw	458
Gaai	675	Kleine Rietgans	29
Geelgors	199	Kleine Strandloper	7
Geelpootmeeuw	3	Kleine Zilverreiger	44
Gekraagde Roodstaart	1	Kleinste Jager	1
Gele Kwikstaart	31	Kluut	26
Geoorde fuut	43	Kneu	2533
Gierzwaluw	1	Knobbelzwaan	3047
Glanskop	14	Koereiger	1
		Kokmeeuw	24564

Kolgans	9288	Sperwer	538
Koolmees	787	Spreeuw	220418
Koperwiek	10333	Sprinkhaanzanger	1
Kraanvogel	1	Staatmees	312
Krakeend	921	Steenloper	130
Kramsvogel	735	Steenuil	3
Krombekstrandloper	1	Stormmeeuw	1780
Krooneend	48	Strandleeuwerik	5
Kruisbek	140		
Kuifduiker	9	Tafeleend	897
Kuifeend	1960	Tapuit	34
Kuifmees	5	Tjiftjaf	150
		Toendrarietgans	81
Lepelaar	6	Topper	11
		Torenavalk	241
Matkop	12	Tureluur	284
Meerkoet	11540	Turkse tortel	186
Merel	635		
Middelste Zaagbek	78	Valkparkiet	1
		Veldleeuwerik	10719
Nijlgans	915	Velduil	5
Noordse Stern	3	Vink	18703
		Visarend	6
Oeverloper	11	Visdief	57
Oeverpieper	82	Vuurgoudhaantje	28
Ongedetermineerd	199		
Ooievaar	36	Waterhoen	46
		Waterpieper	48
Paapje	8	Waterral	18
Paarse Strandloper	1	Watersnip	832
Parelduiker	7	Wespendief	1
Patrijs	5	Wilde Eend	3160
Pijlstaart	606	Wilde zwaan	5
Pimpelmees	752	Winterkoning	81
Pontische Meeuw	1	Wintertaling	551
Putter	781	Witgatje	28
		Witte Kwikstaart	2359
Raaf	4	Wulp	1637
Regenwulp	1		
Rietgors	1290	Zanglijster	5765
Ringmus	3030	Zeearend	1
Rode Wouw	6	Zeekoet	3
Roek	1000	Zilvermeeuw	935
Roerdomp	2	Zilverplevier	583
Roodborst	131	Zomertaling	4
Roodborsttapuit	37	Zwarte Kraai	2090
Roodkeelduiker	13	Zwarte Mees	268
Roodkeelpieper	2	Zwarte Ooievaar	1
Rosse Grutto	33	Zwarte Roodstaart	18
Rotgans	1049	Zwarte Ruiter	222
		Zwarte Specht	4
Scholekster	2414	Zwarte Stern	3
Sijs	3774	Zwarte Zee-eend	381
Slechtvalk	47	Zwarte Zwaan	21
Slobeend	810	Zwartkop	8
Smelleken	34		
Smient	7782		
Sneeuwgans	1		
Sneeuwgors	8		